

Bydgoszcz, 2.03.2021r.

LEG/2021/5/P

Brzaniowski Państwo, Członkowie Izby,

Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie” uczestniczy w pracach Zespołu ds. rozwiązań w zakresie wykorzystania odpadów do produkcji nawozów i środków poprawiających właściwości gleby utworzonego w ramach działań Zespołu doradczego do spraw systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami powołanego zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 listopada 2020 r.

Obecnie głównym zadaniem zespołu jest wypracowanie rozwiązań w ramach opiniowanego przez Izbę w grudniu 2020 r. projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska zmieniającego rozporządzenie w sprawie komunalnych osadów ściekowych. Mając na względzie ogromne znaczenie regulacji dotyczących osadów ściekowych dla przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych i zaawansowane prace legislacyjne, eksperci Izby przygotowali wstępną propozycję zmian w projekcie. Proponowane przez IGWP zmiany są odpowiedzią na przesłane po konsultacjach propozycje Ministerstwa Klimatu i Środowiska w tym zakresie i mają na celu oczekiwane przez MKiŚ ograniczenie problemów występujących podczas kontroli stosowania komunalnych osadów ściekowych realizowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska oraz ograniczenie naruszeń w stosowaniu osadów skutkujących uciążliwością dla otoczenia przy jednoczesnym zachowaniu istniejących w oczyszczalniach ścieków rozwiązań technologicznych i ograniczeniem wpływu zmian na koszty obciążające w konsekwencji odbiorców usług.

Zwracam się z prośbą o przesłanie uwag do załączonych propozycji Izby oraz propozycji istotnych dla branży zagadnień wartych przeanalizowania w ramach pracy ww. zespołu. Z uwagi na krótki termin odpowiedzi proszę o nadsyłanie uwag **do godz. 14.00 w dniu 4 marca 2021 r. na adres bartosz.luszczek@wodociagi.krakow.pl**.

z pozdrowieniami
Dorota Jakuta
[Signature]
Prezes Izby

Propozycje Izby Gospodarczej „Wodociągi Polskie” dotyczące zapisów w Rozporządzeniu w sprawie komunalnych osadów ściekowych.

Przystawione poniżej propozycje rozwiązań legislacyjnych są odpowiedzią na przesłane po grudniowych konsultacjach propozycje Ministerstwa Klimatu i Środowiska w tym zakresie i mają na celu ograniczenie problemów występujących podczas kontroli stosowania komunalnych osadów ściekowych realizowanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska oraz ograniczenie naruszeń w stosowaniu osadów skutkujących uciążliwością dla otoczenia.

Stosowanie osadów ściekowych w rolnictwie i rekultywacji terenów jest najszerzej stosowaną ścieżką zagospodarowania zarówno w Polsce jak i w krajach UE, która przyjmuje szczególne znaczenie wobec polityki Gospodarki o Obiegu Zamkniętym, wzrostu znaczenia odzysku fosforu czy promowanego w ramach Europejskiego Zielonego Ładu recyklingu organicznego. Każda zmiana w przepisach krajowych powinna zatem uwzględniać obecne kierunki rozwoju legislacji europejskiej oraz ich wpływ na dostępność środków finansowych.

W ocenie Izby, problemy podczas prowadzenia kontroli, polegające na trudności w ustaleniu faktycznego wytwórcy stosowanych odpadów, wynikają głównie z przyjętej ustawowej konstrukcji przypisującej wytwórcy osadów pełną odpowiedzialność za ich stosowanie na gruntach, podczas gdy faktycznie rozprowadzanie na gruntach realizowane jest najczęściej przez podmioty trzecie (właściciel gruntu, inne podmioty), na które wytwórca nie może przenieść odpowiedzialności za stosowanie w ramach zawieranej umowy. Właściciele gruntu, wobec braku ograniczeń w stosowaniu osadów z różnych źródeł, często rozprowadzają na gruntach osady z wielu oczyszczalni oraz inne substancje, co uniemożliwia w praktyce ustalenie ich faktycznego źródła i podmiotu, który za ich stosowanie, w rozumieniu art. 96 Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach jest odpowiedzialny. Dla rozwiązania tego problemu najistotniejsze jest wprowadzenie na poziomie ustawy zmian pozwalających na każdorazowe jednoznaczne określenie podmiotu faktycznie odpowiedzialnego za stosowanie osadów.

Z uwagi na możliwość rozszerzania interpretacji zapisów rozporządzenia na inne formy zagospodarowania osadów, konieczne jest jednoznaczne wskazanie w jego tytule lub treści, że dotyczy ono wyłącznie stosowania komunalnych osadów ściekowych w rozumieniu art. 96 Ustawy o odpadach, nie zaś jak sugeruje tytuł „komunalnych osadów ściekowych” jako całego złożonego zagadnienia.

Uwzględnić należy też problem dotyczący proponowanej zmiany referencyjnej metody oznaczania jaj pasożytów jelitowych. Z uwagi na znacznie większą czułość metody i w ocenie

ekspertów Izby subiektywny charakter wyniki znacząco odbiegają od wyników przy dotychczas stosowanej metodzie. Nie można zatem wprowadzić nowej metody nie zmieniając granicznych wartości zapisanych w rozporządzeniu.

Poniżej zamieszczono szczegółowe zestawienie dotychczasowych propozycji brzmienia zapisów rozporządzenia w obrębie dwóch kluczowych zagadnień: kryterium dotyczącego stabilizacji osadów oraz definicji partii osadu.

Kryterium dotyczące stabilizacji osadów		
Brzmienie zapisu		Komentarz
Aktualne	<i>§2. 1. Komunalne osady ściekowe mogą być stosowane na gruntach, jeżeli są spełnione następujące warunki: (...)</i>	Brak w rozporządzeniu kryterium dotyczącego stabilizacji osadu. <u>Kryterium zawarte na poziomie ustawy</u> (ogólne, implementujące wymogi Dyrektywy 86/278/EWG): <i>Art.96.4. Stosowanie komunalnych osadów ściekowych jest możliwe, jeżeli są one ustabilizowane oraz przygotowane odpowiednio do celu i sposobu ich stosowania, w szczególności przez poddanie ich obróbce biologicznej, chemicznej, termicznej lub innemu procesowi, który obniża podatność komunalnych osadów ściekowych na zagniewanie i eliminuje zagrożenie dla środowiska lub życia i zdrowia ludzi.</i> W ocenie IGWP kryterium jest wystarczające. Każde jego rozwinięcie w rozporządzeniu wymaga uwzględnienia wyżej wymienionych sposobów stabilizacji.
Proponowane w projekcie	1) w § 2: <i>a) w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem dodaje się pkt 8 w brzmieniu: „8) zawartość związków organicznych w komunalnych osadach ściekowych przeznaczonych do odzysku jest nie większa niż 60% suchej masy.”,</i>	Brak jakiegokolwiek podstawy dla przyjętego kryterium (szerzej w przesłanej wcześniej opinii). Zapisy uniemożliwią stosowanie osadów z prawie wszystkich oczyszczalni ścieków w Polsce.
Proponowane w korespondencji MKiŚ – wariant 1	<i>„8) zawartość związków organicznych w komunalnych osadach ściekowych przeznaczonych do odzysku jest nie większa niż 65% suchej masy.”,</i>	Brak jakiegokolwiek podstawy dla przyjętego kryterium. Zmiana wartości zmienia jedynie częściowo zakres ograniczenia. Całkowite wyłączenie stosowania nadal dotyczyć będzie większości oczyszczalni ścieków. W praktyce każda oczyszczalnia <2000 RLM nie spełnia zapisu.
Proponowane w korespondencji MKiŚ – wariant 2	<i>„8) zawartość substancji organicznej w komunalnych osadach ściekowych przeznaczonych do odzysku została</i>	Zaproponowane kryterium może odnosić się wyłącznie do oceny procesu stabilizacji na drodze fermentacji beztlenowej.

	<i>zmniejszona o przynajmniej 38% w stosunku do zawartości substancji organicznej w osadach nieustabilizowanych."</i>	
Propozycja IGWP wariant 1	Bez zmian rozporządzenia w zakresie kryterium stabilizacji.	W ocenie IGWP obecne wymogi dotyczące ustabilizowania i przygotowania odpowiednio do sposobu stosowania sformułowane na poziomie ustawy są wystarczające. Nakładają obowiązek prowadzenia odpowiednich procesów, a realizacja tego obowiązku powinna podlegać kontroli przez właściwe organy.
Propozycja IGWP wariant 2	8) osady zostały poddane obróbce z zastosowaniem co najmniej jednego z wymienionych procesów stabilizacji: - beztlenowej, przy redukcji zawartości części organicznych >38%, lub prowadzonej w temperaturze powyżej 34°C przez co najmniej 12 dni, - tlenowej przez co najmniej 25 dni, - tlenowej w temperaturze powyżej 40°C przez co najmniej 10 dni, - chemicznej z wykorzystaniem wapna w dawce co najmniej 0,5 kg/kg s.m. - w procesie humifikacji przez co najmniej 90 dni.	Zapis stanowi uszczegółowienie Art.96.4. Ustawy o odpadach w zakresie ustawowej delegacji. Uwzględniono wymagane parametry stosowane przy projektowaniu poszczególnych procesów potwierdzone przez ekspertów w branży i znajdujące odzwierciedlenie w rozwiązaniach legislacyjnych innych krajów. Opierają się ponadto na danych literaturowych, które podają parametr >400°C x d jako technologiczne kryterium stabilizacji osadów. Każdy z parametrów jest możliwy do weryfikacji w trakcie prowadzonej kontroli w oparciu o dane eksploatacyjne, procesowe, czy wykazane zużycie materiałów. Przewidywane skutki: - w niektórych przypadkach wystąpić może konieczność modernizacji procesów technologicznych, które wg zapisów art. 96.4. Ustawy o odpadach powinny być wykorzystywane w obróbce osadów przed ich stosowaniem; wpłynie to wówczas istotnie na wzrost kosztu zagospodarowania osadów innym sposobem lub konieczność poniesienia znaczących nakładów inwestycyjnych; - w związku z wprowadzeniem wymaganej stabilizacji

		wapnem w przypadku braku innych wymienionych procesów, w małych oczyszczalniach ścieków należy liczyć się ze wzrostem kosztów eksploatacji wynikającym ze zużycia wapna i zwiększenia masy osadu, szacunkowy wzrost kosztów: 0,10-0,30 zł/m³ oczyszczanych ścieków. Vacatio legis Z uwagi na wpływ regulacji na koszty eksploatacyjne i/lub nakłady inwestycyjne konieczne jest umożliwienie uwzględnienia wzrostu kosztów we wnioskach taryfowych składanych do regulatora w cyklach trzyletnich. Kolejne taryfy za odprowadzanie ścieków procedowane będą w II kwartale roku 2024. Termin wejścia w życie zapisów powinien być określony nie wcześniej niż na 1 czerwca 2024. Wobec braku zewnętrznych źródeł finansowania dla tego rodzaju inwestycji, taryfy za odprowadzanie ścieków są jedyną możliwością finansowania skutków tych zmian.
Definicja partii osadu		
Brzmienie zapisu		Komentarz
Aktualne	§5. (...) 2.Badania metodami referencyjnymi komunalnych osadów ściekowych przeprowadza się z częstotliwością zależną od obciążenia oczyszczalni ścieków, wyrażonego równoważną liczbą mieszkańców w rozumieniu art.43 ust.2 pkt2 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (Dz.U. z2012r. poz.145, z późn. zm.6)), nie rzadziej niż:1)raz na sześć miesięcy – przy równoważnej liczbie mieszkańców do 10 000;2)raz na cztery miesiące – przy równoważnej liczbie	Zapis, w sposób nie budzący wątpliwości uzależnia częstotliwość wykonywanych badań od obciążenia oczyszczalni ścieków. Pozwala jednoznacznie wskazać obowiązki wytwórcy w tym zakresie.

	mieszkańców powyżej 10 000 do 100 000;3)raz na dwa miesiące – przy równoważnej liczbie mieszkańców ponad 100 000. 3.Próbkę komunalnego osadu ściekowego, przeznaczoną do badań, o których mowa w ust.1, uzyskuje się przez połączenie i dokładne zmieszanie próbek pobranych w tym samym czasie z różnych miejsc przeznaczonych do badań metodami referencyjnymi komunalnych osadów ściekowych, przy czym liczba tych próbek wynosi co najmniej:1)10 – przy objętości osadów ściekowych do 50 m³;2)15 – przy objętości osadów ściekowych powyżej 50 m³ do 100 m³;3)30 – przy objętości osadów ściekowych powyżej 100 m³	
proponowane w projekcie MKiŚ	w § 5 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Badania metodami referencyjnymi komunalnych osadów ściekowych przeprowadza się bezpośrednio przed przekazaniem ich do stosowania, dla każdej partii komunalnych osadów ściekowych, rozumianej jako masa odpadów jednorazowo usunięta z instalacji po zakończonym procesie technologicznym.”;	Zapis ma zastosowanie wyłącznie w jednostkowych przypadkach, gdzie procesy przeróbki osadów prowadzone są okresowo, a osad przeznaczony do zagospodarowania jest magazynowany przed wywozem przez dłuższy czas. W praktyce większość oczyszczalni prowadzi procesy przeróbki osadów w sposób ciągły, co powoduje, że wobec zaproponowanych zapisów nie ma możliwości ustalenia częstotliwości wykonywania badań.
Propozycja IGWP	§5. (...) 2.Badania metodami referencyjnymi komunalnych osadów ściekowych przeprowadza się z częstotliwością zależną od obciążenia oczyszczalni ścieków,	Rozumiejąc potrzebę zwiększenia kontroli jakości wytwarzanych osadów ściekowych przeznaczonych do stosowania, mając świadomość, że operatorzy oczyszczalni ścieków dokładają wszelkich starań aby bezpiecznie stosować komunalne osady ściekowe proponujemy

	wyrażonego równoważną liczbą mieszkańców w rozumieniu art.43 ust.2 pkt2 ustawy z dnia 18 lipca 2001r. – Prawo wodne (Dz.U. z2012r. poz.145, z późn. zm.6)), nie rzadziej niż: 1) raz na sześć miesięcy – przy równoważnej liczbie mieszkańców do 2 000 2) raz na trzy miesiące – przy równoważnej liczbie mieszkańców 2 000 do 10 000 3) raz na dwa miesiące – przy równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 10 000 do 100 000; 4) raz na miesiąc – przy równoważnej liczbie mieszkańców ponad 100 000.	zwiększenie częstotliwości badań umożliwiające pełniejszą ocenę ich jakości Przewidywane skutki: - istotne zwiększenie liczby koniecznych analiz, a tym samym ich kosztu skutkujące nieznacznym wzrostem kosztu oczyszczanych ścieków, zachowanie istniejącej częstotliwości dla najmniejszych oczyszczalni ścieków pozwala na ograniczenie negatywnego wpływu na koszty Taka zmiana spowoduje, że dla obiektów gdzie osad przeznaczony do zagospodarowania jest magazynowany przed wywozem przez dłuższy czas w praktyce badania będą możliwe w odniesieniu do partii osadu przeznaczonej do zagospodarowania.
--	---	---